

Udvalgte klip om formål og krav

fra Undervisningsministeriets **Læreplan for Historie på hf og Vejledning** til samme.

Kursisterne skal lære både at kunne redegøre, analysere, reflektere og forholde sig kritisk.

Kursisten skal kunne:

- » *gøre rede for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorien*
- » *opnå indsigt i samspillet mellem natur, individ og samfund i et historisk perspektiv*
- » *gøre rede for sammenhænge og modsætninger mellem nutidige og historiske samfund*
- » *reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende*
- » *opstille og formidle historiske problemstillinger mundtligt såvel som skriftligt*
- » *gennemføre og formidle en undersøgelse af et historisk emne*
- » *anvende en analytisk/metodisk tilgang til forskelligartet historisk materiale*
- » *forholde sig kritisk og dokumenterende til eksempler på brug og misbrug af historien.*

Kernestoffet er:

- a) dansk historie og identitet*
- b) hovedlinjerne i Europas historie fra antikken til i dag*
- c) natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv*
- d) centrale kulturmøder i europæisk historie*
- e) styreformer i historisk og nutidigt perspektiv*
- f) brud og kontinuitet i dansk og europæisk historie*
- g) ideologernes kamp i det 20. århundrede*
- h) nye grænser og konflikter*

Kursisterne bør stifte bekendtskab med **centrale perioder og udviklingslinjer i danmarkshistorien**. Det vil sige perioder som **vingetiden, middelalder, renæssance, reformation, landboreformer og 1800-tallets nationalisme, identitet og demokrati, industrialisering og klassesamfund, velfærdsstaten og Danmarks internationale placering i det 20. århundrede**.

Kursisterne bør have viden om **centrale udviklingslinjer i Europas historie** som antikken, middelalder, enevælde, revolutioner, nationalisme, demokrati og menneskerettigheder. Ikke overraskende er der meget fællesstof mellem dansk og europæisk historie, og det vil derfor være oplagt at forsøge at integrere disse dele af kernestoffet.

Kursisterne bør stifte bekendtskab med eksempler på **menneskets brug af naturen** og ikke mindst **hvilken betydning menneskets udnyttelse af naturen har haft for selvopfattelsen og for naturen**.

I tråd med det overordnede formål for historieundervisningen *at forbinde fortiden med nutiden og at styrke kursisternes evne til at reflektere over og til at anvende viden og indsigt i forhold til aktuelle problemstillinger* er det nødvendigt at lade **væsentlige kulturmøder** indgå i undervisningen.

Kursisterne bør stifte bekendtskab med forskellige måder at styre samfund på, om **forholdet mellem stat og individ i de forskellige styreformer samt forholdet mellem ideologi og styreform**.

Kursisterne bør opnå kendskab til **demokratiske, totalitære styreformer og teokrati**.

Det er vigtigt for kursisternes forståelse af det nutidige samfund med dens konstante forandringer, at de både præsenteres for en fornemmelse af **kontinuitet i den danske og den europæiske historie**, der kan bidrage til udvikle deres **identitet**, og samtidig med får **den indsigt i fortiden, at den består af brud**.

Ideologiernes kamp i det 20. Århundrede

Det 20. århundrede er ideologiernes århundrede på godt og ondt. **Begyndende med den russiske revolution og afsluttende med Murens fald i 1989.** Indimellem er der verdenskrige, totalitære regimer, den kolde krig og i kølvandet på dette Holocaust og folkedrab. Men også kampen om og jagten på **menneskerettigheder** er relevant i denne sammenhæng, herunder **det internationale samarbejde**, hvis mål har været at sikre et mere stabilt 21. århundrede.

Globalisering er et moderne begreb, der for nogle virker truende, for andre fremtræder som den store udfordring og chance. I undervisningen i historie vil det være naturligt at inddrage den **udvikling på europæisk og verdensplan, der efter 1945 har ført frem til globaliseringen.** Endvidere vil det være oplagt i undervisningen i tidligere perioder af både dansk og europæisk historie at inddrage eksempler på tidligere former for "globalisering", hvor mindre enheder blev inddraget i en større enhed – kulturelt, politisk og økonomisk.

Endelig skal nævnes områder, der ligger i krydsfeltet mellem stof, faglige mål og didaktik, men som opregnes her:

- » **Historiebevidsthedsbegrebet**, der tematiserer samspillet mellem menneskers **fortidsfortolkning, samtidsforståelse og fremtidsforventning.**
- » Historie som **erindring** og erindringsfællesskab
- » **Myter og realitet** i historien
- » **Den lille og den store historie**
- » **Fortidens spor i hverdagslivet.**

Prøveformen i hf tager udgangspunkt i fremstilling af en synopsis, hvorfor der må trænes i udarbejdelse og præsentation af en synopsis på grundlag af et varieret materiale, herunder forskelligt synspunktsmateriale, tabeller m.m., gerne varierende i såvel omfang som sværhedsgrad. Der kan med fordel udarbejdes en vejledning om, hvad der forstås ved en synopsis, herunder retningslinjer for indhold, fremstillingsform og præsentation. Der er flere måder at arbejde med synopsis på, ligesom en synopsis kan defineres på flere forskellige måder.

En synopsis indeholder normalt følgende:

- » en overskrift.
- » en fællesfaglig problemformulering formuleret som et overordnet spørgsmål ("sagen").
- » heraf udledte problemstillinger (underspørgsmål). Underspørgsmål er typisk på de taksonomiske niveauer eller kan være hypoteser.
- » undersøgelse af problemstillinger ved brug af det udleverede materiale, viden, begreber, metoder og teorier fra kernestoffet samt det fundne materiale
- » diskussion af en eller flere problemstillinger
- » delkonklusioner som svar på problemstillingerne
- » en samlet konklusion som svar på problemformuleringen

Det er vigtigt at slå fast, at en synopsis er et skriftligt produkt, der ikke kan stå alene. Der er tale om et slags arbejdsprodukt, som kræver en mundtlig formidling på et senere tidspunkt.

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af et ukendt prøvemateriale af 10-15 normalsiders omfang, hvor en normalside svarer til 1300 bogstaver. Det ukendte prøvemateriale skal have tilknytning til ét af de mindst seks gennemgåede områder. Prøvesættet skal dække alle områder. Det samlede prøvesæt sammensættes af eksaminator. Hvert prøvemateriale skal indeholde forskelligartede materialetyper. Et prøvemateriale kan benyttes tre gange på et hold.